

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ, τεύχος 1841, Φεβρουάριος 2011

ΚΡΙΤΙΚΗ του Δημήτρη Τσατσούλη

Το νέο δυναμικό του θεάτρου μας

• Γιώργος Χειμωνάς, Ο Θάλαμος, Σκηνοθεσία: Βασίλης Νούλας, Εύα Στεφανή, Μανώλης Τσίπος. Ομάδα: Nova Melancholia, Χώρος: Booze Cooperative, Διάρκεια: 8.11-14.12.2010, Θ.π. 2010-1011

Το ιδιαίτερο και χαρακτηριστικό πλέον στίγμα της καταθέτει ακόμη μια φορά η Ομάδα Nova Melancholia με αφορμή, αυτή τη φορά, ένα κείμενο του Γιώργου Χειμωνά συνεργαζόμενη στη σκηνοθεσία και με τη γνωστή εικαστικό Εύα Στεφανή. Ο επίσης γνωστός φιλόλογος Ευριπίδης Γαραντούδης ανέλαβε την επιμέλεια του κειμένου.

Η Ομάδα ασχολείται συστηματικά με λογοτεχνικά ή φιλοσοφικά κείμενα τα οποία θεατροποιεί με μεταμοντέρνο τρόπο. Αυτό που τη χαρακτηρίζει σε σύγκριση με άλλες ανάλογες απόπειρες διεθνώς είναι ότι δεν παρεμβαίνει στα κείμενα, τα διατηρεί αλώβητα, επενδύοντάς τα όμως με σκηνικές εικόνες που λειτουργούν αναγκαστικά παρεμβατικά επάνω τους: έτσι, αν και ο λόγος ακούγεται από τούς ηθοποιούς απόφιος, κάτι που θα παρέπεμπε σε άλλη περίπτωση σε μια μορφή αναλογίου, ταυτόχρονα διασπάται μέσω των διαφορετικών μέσων που μεσολαβούν στην εκφορά του. Μικρόφωνα, μαγνητοφωνημένα αποσπάσματα, ηχητικές αλλοιώσεις φωνής υπεισέρχονται στην εκφορά του κειμένου δημιουργώντας συχνά διάσπαση μεταξύ του ηθοποιού και της φωνής του. Ακατάλληλες στάσεις του σώματος προστίθενται στα παραπάνω ώστε να συμβάλλουν με τον δικό τους τρόπο στην εκφώνηση, ενώ παραγλωσσικά σημεία όπως ανάσες, ψίθυροι κ.ά. προκύπτουν ως αναγκαία παρεπόμενα.

Τα παραπάνω σηματοδοτούν έντονα το κλειστοφοβικό σύμπαν του λόγου του Χειμωνά όπως αυτός ακούγεται από τους τρεις επί σκηνής ηθοποιούς που ταυτόχρονα αναλαμβάνουν διάφορες σκηνικές δράσεις που υπακούουν περισσότερο σε εσωτερικές τους παρορμήσεις παρά επιδιώκουν να εικονοποιήσουν το κείμενο. Πρόσωπα που φροντίζουν τη δική τους επιβίωση όντας έγκλειστα στο θάλαμο, ως τρόπο συντήρησής τους εν ζωή. Βίκυ Κυριακούλάκου, Νίκος Σάμπαλης, Δέσποινα Χατζηπαυλίδου δρουν προκαλώντας για τα μάτια του θεατή πιθανότατα ασήμαντες δράσεις διανθίζοντάς τις με μουσικά ακούσματα σε μια απονενοημένη αντίσταση απέναντι σε ό,τι το επερχόμενο. Το σκηνικό και τα κοστούμια (της Ομάδας) παραπέμπουν περισσότερο σε εγκατάσταση με

ατάκτως ριγμένα υλικά, σε ένα τοπίο καταστροφής ως μετωνυμία μιας ψυχικής διάστασης των προσώπων ή μιας κοινωνικής κατάστασης, ακολουθώντας σύγχρονες εικαστικές τάσεις ελληνικές αλλά κυρίως του εξωτερικού που είχαμε άλλωστε την ευκαιρία να δούμε και στο εικαστικό κομμάτι του Φεστιβάλ Αθηνών.

Η δουλειά της Nona Melancholia, πιστοποιώντας ίσως ακόμη μια φορά το όνομά της, δημιουργεί μια διάχυτη αίσθηση επικείμενης αναχώρησης, μια απροσδιόριστη αίσθηση πεισιθάνατου, που ωστόσο εμπαίζεται από το πολύχρωμο και ακατάστατο της σκηνής. Παραμένοντας μια Ομάδα με πολύ ιδιαίτερο στίγμα αλλά και γερή θεωρητική σκευή πίσω από τις προτάσεις της.